

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 6P/114/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623202936
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Špak
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623202936.4

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov: matka A. C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX a otec D. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, t.č. bytom E. XXX, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e s a toto neodkladné opatrenie:

Otec Ing. Marek Balčák. nar. XX.XX.XXXX je oprávnený a povinný stýkať sa s maloletým synom A. B., nar. XX.XX.XXXX a to v párnom týždni so začiatkom v piatok o 10:00 hod. do nedele 18:00 hod. a v nepárnom týždni od pondelka 10:00 hod. do utorka 18:00 hod..

Počas vianočných sviatkov je otec oprávnený a povinný stýkať sa s maloletým od 23.12. v čase od 10:00 hod. do 24.12. do 17:00 hod.. Počas veľkonočných sviatkov je otec oprávnený a povinný stýkať sa s maloletým od veľkonočnej nedele v čase od 10:00 hod. do veľkonočného pondelka do 16:00 hod. a v deň narodením otca v čase od 10:00 hod. do nasledujúceho dňa do 18:00 hod..

Matka maloletého A. C. C., nar. XX.XX.XXXX je povinná maloletého syna na styk s otcom riadne pripraviť (t.j. s potrebnými liekmi, zdravotnými pomôckami a vhodným oblečením) a včas maloletého syna otcovi odovzdať v mieste svojho bydliska. Otec dieťaťa je povinný maloletého syna Michala vyzdvihnúť v súdom určenom čase v mieste bydliska matky a po realizácii styku syna v súdom určenom čase matke v mieste jej bydliska odovzdať.

Toto neodkladné opatrenie sa nariaďuje počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn.: 6P/114/2023, t.j. do právoplatného rozhodnutia súdu o návrhu otca zo dňa 25.05.2023, ktorý bol súdu doručený dňa 26.05.2023.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 26.05.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca maloletého A., ktorý sa návrhom vo veci samej domáha zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Otec sa tiež súčasne domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil jeho styk s maloletým synom.

2. Otec podaný návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, pričom ich spolužitie a následná rozluka boli už od počatia maloletého A. sprevádzané vzájomnými nezhodami, ktoré vyúsťujú do vzájomných hádok. Podľa návrhu je maloletý A. v starostlivosti matky, pričom styk otca s maloletým synom bol v čase podania návrhu nepravidelný, limitovaný. V čase podania návrhu bola matka tehotná (dňa 09.06.2023 sa rodičom narodil syn C.). Otec uviedol, že pôvodne mali s matkou dohodu, podľa ktorej sa so synom stretával jeden týždeň tri dni a druhý týždeň štyri dni vrátane víkendu.

Od mesiaca marec 2023 mala matka túto dohodu jednostranne zmeniť a syna nechávať otcovi len na dva dni v týždni. Matka podľa otca vytvára styku so synom prekážky, zatajovala sa, nezdvíhala telefón, na poslednú chvíľu menila termíny odovzdania. Podľa otca sa mala matka stavať do role, že iba ona má právo rozhodovať, čo je pre syna dobré a koľko s ním môže otec tráviť času. Otec tiež poukázal na to, že má zabezpečené všetky materiálne veci a stravu, ktorú maloletý potrebuje, a že starostlivosť maloletému zabezpečuje osobne, synovi sa plne venuje, chodievajú na prechádzky, číta mu rozprávky, vysvetľuje mu všetko čo vidí. Otec podaný návrh odôvodnil aj tým, že od narodenia maloletého má záujem o podieľanie sa na starostlivosti o neho, pričom si vytvorili vzájomné puto a vzťah otec - syn. Otec tiež nadobudol zručnosti na zabezpečenie jeho potrieb. Svoj čas prispôsobil potrebám maloletého, chce byť prítomný v čo najväčšej miere osobne pri výchove syna.

3. Na základe dožiadania tunajšieho súdu vykonal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad sociálne šetrenie v domácnosti matky, pričom z podanej správy zo dňa 05.06.2023 súd zistil, že maloletý A. je v celodennej starostlivosti matky, je zdravý, dobre prospieva, prekonáva bežné detské choroby. Matka uviedla, že s otcom maloletého žili v spoločnej domácnosti od vianočných sviatkov 2019. Počas spolužitia sa mali vyskytnúť problémy v ich vzťahu, nerozumeli si. Otec maloletého podľa matky nemal záujem o rodinný život. Mal dávať prednosť kamarátom, svojim záujmom a záľubám. Po narodení syna jej veľmi nepomáhal. Vyjadroval sa pred ňou, že je povinnosťou ženy starať sa o domácnosť. Matka uviedla, že v mesiacoch január, február a marec 2023 mal otec syna takmer každý týždeň jeden a až tri dni. V tom čase jej otec neodpovedal na správy, keď sa zaujímala o syna, ako sa mu darí, či je v poriadku. Po príchode od otca mal byť maloletý smutný, plačlivý, vybíjal si svoj hnev na matke, na babke. Matka v apríli už tak často dieťa nedávala otcovi a to z dôvodu, že mal mať syn narušený denný režim. Nesúhlasila s tým, aby otec bral syna do svojej domácnosti. Otec sa v máji podľa matky veľmi nekontaktoval, nezaujímal sa o dieťa, ako sa mu darí, čo je s ním. Dňa 28.05.2023 jej napísal SMS správu, že dňa 29.05.2023 príde pre maloletého, že má dieťa pripraviť. Na základe toho, že dieťa po poslednom stretnutí s otcom ochorelo na laryngitídu, matka mala obavy o zdravotný stav dieťaťa, nesúhlasila s tým, aby si otec zobral dieťa. Taktiež nemala istotu, že ho otec vráti späť v ten istý deň večer. Matka maloletého dieťaťa sa vyjadřila, že nebráni otcovi v styku so synom. Môže ho navštevovať, tráviť s ním čas, osobne sa mu venovať, pohrať sa s ním. Uviedla, že maloletý je v útlom veku, naviazaný na jej osobu, má pravidelný denný režim. Ona ako matka najlepšie rozumie jeho potrebám, komunikácii, prejavom a správaním. Podľa jej vyjadrenia otec dieťaťa je nespofahlivý, neverí mu.

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 06.06.2023 z vykonaného sociálneho šetrenia v domácnosti otca súd zistil, že maloletý A. má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky pre svoj všestranný rast a vývin. V čase zisťovania otec kosil v záhrade, do ktorej vychádzal z kuchyne, na sporáku sa mu varila polievka. Zástupca úradu si všimol, že v kúpeľni bola pustená automatická práčka, čiže otec zvláda všetky domáce práce. Uviedol, že vie variť, upratať, vyprať a postarať sa o celú domácnosť. Pracovnú dobu má rozvrhnutú tak, že má dostatok voľného času aj na zabezpečenie celkovej starostlivosti o rodinu a dieťa. Pri pohovore otec uvádzal, že s matkou dieťaťa žili v spoločnej domácnosti. V januári tohto roku matka so synom spoločnú domácnosť opustili a odsťahovali sa k starým rodičom. Počas ich spolužitia otec nadobudol rodičovské zručnosti a získal schopnosti riadne sa postarať o svoje dieťa. Po rozchode s matkou sa spočiatku dokázali dohodnúť na stretávaní so synom. Maloletého A. si brával k sebe aj na niekoľko dní a noci. Syn u neho prespával a nebol žiadny problém. Dokázali sa na tom dohodnúť. Problémy v stretávaní začali postupne a už v marci tohto roku mu matka obmedzovala stretávanie so synom. Matka ho obmedzuje v jeho právach, neumožní mu dieťa brávať k sebe, čiže do prostredia, ktoré je dieťaťu známe, kde vyrastal od svojho narodenia. Otec má dostatok voľného času, ktorý môže venovať starostlivosti o svojho syna a venovať sa jeho výchove. Šetrením sociálnych pomerov u otca neboli zistené závažné skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že otec sa nedokáže o svoje dieťa postarať. Skôr naopak. Otec preukázal, že v dome, kde žije má vytvorené vhodné sociálne pomery pre všestranný rast a vývin maloletého dieťaťa a má aj predpoklady zvládnuť zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa.

5. S ohľadom na uvedené skutočnosti rozhodol súd uznesením sp. zn.: 6P/114/2023-13 zo dňa 12.06.2023 tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým A. a uložil rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu.

6. Proti tomuto uzneseniu podala matka odvolanie, v ktorom negovala tvrdenia otca uvedené v podanom návrhu. Matka okrem iného poukazovala na to, že otec svoje tvrdenia nepreukázal žiadnym listinným

dôkazom, že k styku otca s mal. A. dochádzalo pred dátumom 06.05.2023 a aj po tomto dátume. Podľa matky v čase keď bol maloletý v starostlivosti svojho otca a prespával u neho aj cca 2-3 noci to nebolo pre maloletého dobré, lebo tým, že jej otec nedával maloletého k telefónu a tým, že za ním matka nemohla prísť bol maloletý stresovaný. Maloletý mal byť bez nálady, smutný, ignorovať matku, udierať starých rodičov. Takýto styk otca so synom nebol podľa matky dobrý ani z hľadiska toho, že mala spozorovať, že sa vracia vo vývine späť. Maloletý podľa vyjadrenia matky chodil od 10 mesiacov veku na záchod sám, pýtal sa. Po návrate od otca, kde bol dlhší čas bez matky si mal maloletý odmietať sadnúť na záchod, potrebu vykonal do plienky. Matka preto spochybnila, či má mal. Michal v domácnosti otca nastavený nejaký režim. Podľa matky takýto široký styk otca so synom nie je v najlepšom záujme maloletého, nakoľko styk otca s dieťaťom by mal byť podľa matky niečím podnetným, obohacujúcim a nemal by byť pre maloletého ujmu. Otec sa podľa matky nedokáže o syna postarať, pokiaľ by nemal svoju matku, ktorá má vážne zdravotné problémy s ramenom, vysoký krvný tlak, tak by si neporadil. Starý otec má mať tiež vážne zdravotné problémy, je na invalidnom dôchodku. Súčasne však matka uviedla, že starí rodičia zo strany otca sa o mal. Michala nezaujímajú, neprídu ho pozrieť, nezavolajú mu. Mal. Michal teda podľa matky nemá k nim žiadny vzťah. Starí rodičia podľa matky vnukovi neprinesú darček, nezaujímajú sa a preto matka neverí, že by práve oni pomohli otcovi mal. so starostlivosťou o neho. Podľa matky, to že úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej aj "úrad") pri sociálnom šetrení zistil, že v domácnosti otca sa niečo varí a je pustená práčka ešte neznamená, že tieto činnosti vykonáva otec. Matka tiež uvádza, že jej nie je jasné, odkiaľ úrad tak vehementne konštatuje, že ona otca obmedzuje v jeho právach. Súdom nariadené neodkladné opatrenie podľa matky nebralo do úvahy vek dieťaťa a ani to, že sa mal. A. narodil brat C. (dieťa rodičov: matka A. C. C., nar. XX.XX.XXXX a otec D. A. B., nar. XX.XX.XXXX) a je nevyhnutné, aby sa súrodenci zžili a nedochádzalo k tomu, že starší syn žiarí na mladšieho. Mal. A. má rok a pol a podľa matky do troch rokov je vzťahovou osobou pre potreby dieťaťa práve matka. Preto podľa nej nie je správne a pre dieťa ani prospešné, aby dieťa takého veku bolo odlúčené od matky bol oslabovaný jeho pocit istoty a bezpečia, čo môže do budúcnosti mať veľmi negatívny vplyv na jeho duševný vývin. Matka taktiež uvádza, že jej nie je jasné, odkiaľ úrad berie, že mal. A. je v dome otca v známom prostredí, keď matka opustila spoločnú domácnosť mal maloletý 10 mesiacov. Teda z tohto obdobia si nemôže nič pamätať a je scestné tvrdiť, že je v známom prostredí. Podľa matky je pre dieťa vo veku mal. Michala každé dlhodobé odlúčenie od matky stresujúce, ale na to podľa matky úrad, ktorý by mal hájiť právne záujmy maloletého neberie ohľad. V závere podania matka uviedla, že zastáva názor, že je v najlepšom záujme dieťaťa, aby malo pre svoj rozvoj pokojné a stabilné výchovné prostredie, aby malo priaznivé podmienky pre svoj zdravý telesný a duševný vývin a ten v celom rozsahu minimálne do troch až šiestich rokov podľa psychickej zrelosti dieťaťa zabezpečuje matka. Spolu s podaním matka doručila súdu správy medzi ňou a otcom preukazujúce realizáciu styku otca s dieťaťom v určitých dňoch a čestné prehlásenia o udalostiach z minulosti, ktoré však nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko pre súd je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu o neodkladnom opatrení.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad zo dňa 06.07.2023 zo sociálneho šetrenia v domácnosti matky súd okrem iného zistil to, že v čase po nariadení neodkladného opatrenia bola matka dňa 08.06.2023 prijatá na hospitalizáciu na gynekologicko-pôrodnické oddelenie v nemocnici v Košiciach, kde dňa 09.06.2023 porodila syna C.. Otec prišiel pre syna A. do Draviec dňa 09.06.2023, odovzdala mu ho stará matka. Počas pobytu matky v nemocnici ju prišiel navštíviť otec so synom a jeho matkou. Matka uviedla, že mal. Michal pri nej plakal a otec sa smial, nezvládal syna, nevedel ho zaujať. Matka bola prepustená so synom C. dňa 14.06.2023. Cestou z Košíc mala záujem navštíviť syna A. v mieste bydliska otca. Na SMS správu jej otec odpovedal, že nie sú doma, že veci pre maloletého má zanechať na lavičke pred domom, pričom otec mal zaparkované auto pred svojimi rodičmi v Kluknave. Otec priviezol maloletého k matke dňa 18.06.2023 a na druhý deň dňa 19.06.2023 o 10:00 hod. si prišiel opäť pre syna. Maloletý mal pri odovzdávaní otcovi plakať, nechcel odísť od matky. Dieťa malo podľa matky krátky čas na to, aby sa zadaptovalo po dlhom odlúčení s ňou. Matka sa počas pobytu v nemocnici zaujímala o prospievajú syna, ako sa mu darí a či je v poriadku. Matka uviedla, že otec odovzdal maloletého špinavého, mal špinavé oblečenie, krk aj samotné telo. Mal. A. sa mal po príchode od otca na matku vrhnúť a nechcel sa jej pustiť. V noci mal nepokojne spať, zo spánku plakať, uisťovať sa, že matka je pri ňom. Dieťa nemá mať chuť do jedla, má menej užívať jedlo. Naposledy, keď prišiel od otca, mal mať hnačku. Maloletý sa už sám pýtal na potrebu. Po príchode od otca sa mal prestať pýtať, matka ho opäť odúča. Správanie maloletého po príchode od otca sa malo zmeniť. Maloletý má byť nervózny, vzdorovať, napínať sa, matku ignorovať, starú matku biť. Nechcel sa kúpať vo vani, ani vo vaničke, bol problém ho do nej dostať, odmietať si sadnúť. Matka ho potom sprchovala. Otec nemal matke podávať informácie o

synovi, matka sa na dieťa musí pýtať. Dňa 26.06.2023 otec prišiel poobede do Draviec mimo určeného styku s tým, že zoberie mal. syna A., aby matke vytvoril priestor na to, aby sa venovala mladšiemu synovi C.. Matka súhlasila s tým, aby si mal. Michala zobral na ihrisko v Dravciach. Otec syna vrátil večer o 19:00 hod. Matka poukazuje na skutočnosť, že nemá vedomosť, aký má dieťa denný režim u otca, akú má stravu, kedy chodí spať a pod.. Syn je v útlom veku a potrebuje pravidelný režim, istotu, stabilné a bezpečné prostredie pre zdravý vývin. Je na ňu prirodzene citovo naviazaný, uspokojuje jeho potreby, ktoré vie najlepšie vyhodnotiť a naplňať. Pozná jeho spôsoby vyjadrovania, komunikácie a správania, vie ho usmerniť, upokojiť, utíšiť. Matka poukazuje na skutočnosť, že sa jej narodil syn C., na ktorého si musí mal. Michal postupne zvykať, nadviazať s ním bližší kontakt. S tým, že otec si berie mal. Michala do svojej domácnosti, dieťa nemá dostatočný čas a priestor zblížiť sa so súrodencom. Prílohou správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad bola aj správa zo dňa 29.06.2023 o vykonaní sociálneho šetrenia v domácnosti otca a to Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, z obsahu ktorej súd zistil, že najmä to, že otec má s ohľadom na svoje povolanie vytvorený dostatok voľného času, ktorý môže venovať starostlivosti svojim deťom (t.j. mal. A. a C.), pričom šetrením sociálnych pomerov u otca neboli zistené závažné skutočnosti, ktoré by neumožňovali otcovi zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloleté deti. Otec preukázal, že v dome, kde žije má vytvorené vhodné sociálne pomery pre všestranný rast a vývin maloletých detí.

8. K odvolaniu matky voči nariadenému neodkladnému opatreniu sa vyjadril otec a to podaním zo dňa 12.07.2023, v ktorom poukázal na to, že skutočnosť, že maloletý syn A. prespával v jeho domácnosti bez matky aj niekoľko nocí potvrdzuje to, že sa o neho vie náležite postarať. Práve v čase styku sa otec snaží synovi plne venovať, hrať sa, hrou nacvičovať jeho hygienické návyky, pripravuje mu stravu, číta mu rozprávky, vysvetľuje mu čo vidí. Otec poukázal tiež na to, že je so synom menej času ako jeho matka a to z dôvodu, že mu bolo častejšie stretávanie sa so synom obmedzované. Otec je schopný a ochotný sa podieľať na starostlivosti a výchove oboch synov v maximálnej možnej miere, pretože aj on je ich rodič a má také isté právo na časový interval kontaktu s deťmi ako ich matka. Otec uviedol, že matka s ním odmieta telefonicky komunikovať, keď je syn u neho, venuje sa starostlivosti o dieťa a nie odpisovaniu na SMS. Otec ďalej uviedol, že považuje za protichodné tvrdenia matky, že od ich partnerského odlúčenia nie je schopný sa o syna riadne postarať a potrebuje k stretávaniu sa so synom matkin dohľad. Otec plne rešpektuje, že pre maloletého je do troch rokov vzťahovou osobou práve matka, avšak aj on je pre syna dôležitou osobou v čase jeho vývinu, teda do troch rokov, kedy sa formujú vzťahy rodičov s deťmi. K nariadenému neodkladnému opatreniu otec uviedol, že toto mu umožnilo pravidelný kontakt so synom, ktorý mu matka od marca 2023 stále viac časovo skracovala a obmedzovala. Otec v závere podania tiež uviedol, že dieťa nie je majetkom matky, aby iba ona mala právo rozhodovať o čase, kedy sa s ním otec môže stretávať. Otec matku v starostlivosti o syna neobmedzuje a aj on chce byť účastný v starostlivosti a výchove ako plnohodnotný rodič, rešpektujúc všetky záväzky, ktoré z toho vyplývajú.

9. V podaní zo dňa 10.08.2023 matka opätovne negovala tvrdenia otca, ako sa aj vyjadrila kriticky na adresu jeho starostlivosti o syna. Matka nad rámec svojich predchádzajúcich vyjadrení uviedla, že pokiaľ sa otec snaží zverenie maloletého syna, resp. maloletých synov do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, tak len z dôvodu, aby nemusel platiť výživné. Podľa matky otec nemá reálny záujem o svojho syna, resp. synov, nezvláda starostlivosť o nich. Matka tiež poukázala na údajný negatívny vplyv dlhšieho odlúčenia na maloletého A., pričom poukázala na obdobie, kedy bola v pôrodnici.

10. V podaní zo dňa 04.10.2023 otec opätovne poukázal na to, že rodičovské práva patria obom rodičom, pričom poukázal na svoju úlohu ako otca v živote maloletého syna. Otec opätovne uviedol, že je schopný sa o svojho syna postarať, prostredie v jeho dome ja synovi známe, má v ňom vytvorené domáce prostredie, v ktorom má svoju izbu, hračky a ostatné veci. Otec tiež poukázal na skutočnosť, že rámci mesiaca je mal. A. v jeho starostlivosti 10 dní, ostatné dni je v starostlivosti matky, preto jej tvrdenie, že ich deti nemá dostatok času a priestoru, aby si medzi sebou vytvorili vzťah je iba jej subjektívnym vyjadrením.

11. O odvolaní matky proti uzneseniu tunajšieho súdu sp. zn.: 6P/114/2023-13 zo dňa 12.06.2023 rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn.: 23CoP/105/2023 – 75 zo dňa 06.11.2023 tak, že predmetné uznesenie zrušil a vec súdu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že súd svoje uznesenie riadne odôvodnil, avšak z dôvodu administratívneho pochybenia po preložení JUDr. Tomáša Kuruca na Správny súd v Košiciach nebolo rozhodnutie vydané zákonným sudcom, nakoľko v predmetnej veci musí o návrhu na nariadenie

neodkladného opatrenia rozhodnúť zákonný sudca, ktorému je pridelená vec 6P/105/2023, t.j. konanie vedené na základe návrhu matky doručeného súdu dňa 15.05.2023, v ktorom sa matka domáha zverenia maloletého A. do svojej osobnej starostlivosti, určenia výživného a úpravy styku.

12. Po vrátení veci vykonal súd doplnenie dokazovania za účelom zistenia skutočného stavu veci v čase vydania uznesenia súdu o neodkladnom opatrení, pričom na základe správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad zo dňa 28.11.2023 súd zistil, že rodičia styk tak ako bol upravený neodkladným opatrením t.č. dodržiavajú, stáva sa, že maloletý nechce ísť k otcovi v pondelok. Musia ho prehovárať obaja rodičia. Niekedy prehováranie trvá pol hodiny a niekedy aj dve hodiny. Maloletý mal aj obdobie, kedy k otcovi nechcel ísť ani v piatok. Po príchode domov od otca má byť maloletý smutný, má žiarliť na mladšieho brata, spočiatku matku ignorovať. Matka si myslí, že má to súvis s tým, že mladší C. ostáva s ňou doma a on chodíeva k otcovi. Za účelom zvládnutia správania maloletého matka vyhľadala pedopsychologičku Mgr. Balážovú v Bratislave, s ktorou stav konzultuje, pričom pedopsychologička komunikovala s oboma rodičmi, poskytla im rady. Niekedy otec ostáva v domácnosti matky aj mimo hodín stanovených v neodkladnom opatrení, ak o to otec vopred požiada, je mu to umožnené. Zmenil sa tiež prístup otca k maloletému C., začal sa o neho intenzívnejšie zaujímať. Rodičia boli spoločne s mal. deťmi na výlety, lebo si to žiadal mal. A.. Veľmi sa z toho tešil, užíval si to, že má oboch rodičov naraz. Atmosféra bola podľa vyjadrenia matky dusná a nálada skleslá. Otec bol iniciátorom výletov, ale medzi rodičmi nebola žiadna komunikácia. Matka uviedla, že otec má s maloletým synom A. veľmi pekný vzťah. Maloletý sa na neho teší, ale matka má pocit, že odchodmi syna k otcovi je narušený aj jej vzťah s dieťaťom. Matka si myslí, že u otca má voľnosť, vychádza mu v ústrety a robí to, čo povie. Má pocit, že na dieťa nevyplýva výchovne. Berie si ho len na hranie a pozitívne veci, chce byť stále len ten dobrý rodič. Nechce byť súčasťou negatívnych zážitkov dieťaťa. Keď je dieťa u otca matka nemá o ňom informácie. Od októbra 2023 rodičia navštevujú psychologičku na referáte poradensko-psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Doposiaľ absolvovali tri stretnutia. Matka uviedla, že so striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasí, súhlasila by s rozšíreným stykom. Matka otcovi nikdy v kontakte s deťmi nebránila a ani do budúcnosti nebude brániť. Myslí si, že deti sú ešte v útľom veku a ich pravidelné odlúčenie im neprospieva. Maloletý A. nemá dostatočný priestor zblížiť sa s bratom C..

13. Súd sa tiež oboznámil s predbežnou správou z poradensko-psychologického procesu zo dňa 16.11.2023, pričom súd zistil, že rodičia doposiaľ absolvovali párové konzultácie v rozsahu 10 hodín, obaja vzorne spolupracujú, emočne sa angažujú na ponúkaných témach. Obsah poradenstva sa zameriava na emocionálne spracovanie rozchodu, edukáciu rodičov v oblasti komunikácie a spolupráce pri napĺňaní potrieb detí s cieľom dopracovať sa k rodičovskej dohode po rozchode.

14. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

17. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

19. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

20. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

21. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

22. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

23. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (t.j. neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

24. Podľa § 328 ods. 2 prvá veta CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

25. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

26. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

27. Nariadiť neodkladné opatrenie v zmysle vyššie citovanej právnej úpravy je možné len vtedy, ak navrhovateľ v podanom návrhu tvrdí a súdu zároveň svojim návrhom, či prípadne priloženými dôkazmi osvedčí, že právne vzťahy medzi účastníkmi si vyžadujú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Súd pri svojom rozhodovaní vychádza zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je v tomto prípade Civilný sporový poriadok, ktorý v § 325 ods. 2 uvádza demonštratívne niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré možno nariadiť a z Civilného mimosporového poriadku ako osobitného právneho predpisu, ktorý v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých).

28. V súvislosti s týmto rozhodnutím súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že ich vykonávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletého dieťaťa. Zákon o rodine úpravou výkonu rodičovských práv a povinností v určitých špecifických situáciách rieši osobitne, čo nielen umožňuje čl. 51 ods. 1 ústavy, ale to aj predpokladá. Pritom zákon o rodine preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 35, § 36, § 25 ods. 1, § 24 ods. 2 zákona o rodine). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa (IV. ÚS 367/08).

29. „Právo styku rodiča s dieťaťom vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, keď v zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Zásadne treba pri úprave styku vychádzať z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu jeho voľného času. Tým sa myslí nielen tzv. bežný voľný čas počas pracovných dní školského roka, ale všetok voľný čas dieťaťa, vrátane víkendov, sviatkov a prázdnin. Pri úprave, a to aj pri predbežnej úprave, by mala byť zachovaná proporcionalita rozloženia pri rešpektovaní rovnakých práv každého z rodičov. Úprava stretávania pod tento rozsah v prípade, ak rodič má záujem o stretávanie v normálnom rozsahu polovice voľného času dieťaťa, by bolo obmedzením stretávania a súd by musel v rozhodnutí odôvodniť, aký záujem dieťaťa ho viedol k obmedzujúcemu rozhodnutiu“ (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: I. ÚS 138/2013-24 zo dňa 13.03.2013).

30. V tomto prípade súd po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadreniami oboch rodičov ako aj správ úradov práce sociálnych vecí a rodiny zo sociálnych šetrení

v domácnostiach oboch rodičov má za preukázané, že po tom, čo matka odišla z domácnosti otca, rodina spolu nežije, maloletý A. aj jeho brat C., ktorý sa narodil po podaní návrhu, žijú spolu s matkou v domácnosti jej rodičov, pričom rozsah styku otca s jeho maloletým synom A. sa postupom času najmä z dôvodov jednostranného zasahovania na strane matky postupne znižoval, čo viedlo otca k podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vzájomný vzťah medzi rodičmi po rozpade ich partnerského spolužitia je vážne narušený, čo viedlo k obmedzeniu vzájomnej komunikácie a k strate schopnosti dospieť k dohode v elementárnych záležitostiach týkajúcich sa ich syna, ako je napríklad styk otca so synom. Nakoľko sa rodičia nevedia v tejto časti úpravy svojich vzájomných práv a povinností vo vzťahu k mal. Michalovi dohodnúť pre ich nedostatočnú komunikáciu, aj keď vplyvom párových konzultácií je možné vzhľadom na isté zlepšenie, súd vzhľadom na dôvod pre svoj autoritatívny zásah smerujúci k tomu, aby došlo k zachovaniu citových väzieb medzi otcom a jeho synom.

31. Po posúdení vyjadrení oboch rodičov dospel súd k záveru, že matka si dostatočne neuvedomuje, že aj keď je mal. A. v jej osobnej starostlivosti, otcovi zostávajú zachované všetky rodičovské práva a povinnosti a preto nemôže byť vylúčený zo sústavného výchovného pôsobenia na svojho syna, pričom jedným z prostriedkov k zabezpečeniu aspoň čiastočnej spoluúčasti otca na výchove syna je jeho osobný styk a nevyhnutná potreba, aby vzájomný vzťah otca a syna bol udržiavaný, ich citové puto upevňované. Otec existenciu vzájomného vzťahu súdu preukázal nie len skutočnosťou, že maloletý po svojom narodení býval spolu s matkou v jeho domácnosti kde má zriadenú svoju izbu a domácnosť otca je pre neho známym prostredím, ale aj tým, že sa po ich odchode o syna počas realizácie styku staral a to až do času, kedy napriek jeho snahe sa na výchove syna podieľať došlo zo strany matky k jednostrannému obmedzovaniu jeho práv, i povinností. Pre súd je tak zarážajúca neschopnosť matky nájsť vzájomné riešenie vhodné pre maloletého syna, z jej strany sa súdu prostredníctvom jej vyjadrení dostávajú len negatívne stanoviská k osobe otca o jeho schopnostiach a možnostiach, pričom matka sama seba ako rodiča favorizuje, najmä ak o sebe tvrdí, že práve ona vie najlepšie vyhodnotiť a naplňať potreby mal. A..

32. Z ustanovenia § 28 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že rodičia majú nielen právo, ale aj povinnosť podieľať sa na výchove mal. dieťaťa. Súd preto považuje stav bez nariadenia neodkladného opatrenia vo vzťahu k stretávaniu sa otca so synom za nedostatočný pre realizáciu práva otca podieľať sa na výchove syna. Argumenty otca pre úpravu styku preto považuje súd za pochopiteľné a rozumné. Od času kedy maloletý spolu s matkou odišiel z domácnosti otca sa jeho možnosti podieľať sa na úplnej a vyváženej výchove stali obmedzenými. Vychádzajúc z toho, že obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti podieľať sa na výchove svojho dieťaťa, že dieťa má právo byť s obidvoma rodičmi a to v rovnakom pomere, je tak nesprávne a neprípustné ak matka vytvára podmienky pre odcudzenie mal. Michala a jeho otca, ktorý ho nemá vo svojej osobnej starostlivosti.

33. Najmä v dôsledku plynutia času, kedy si maloletý upevňuje svoje sociálne väzby s najbližším okolím je dôležité, aby súd autoritatívne vstúpil do vzťahov v rodine a neodkladne upravil vzťahy účastníkov tak, aby nedochádzalo k odcudzeniu otca a syna, čo by mohlo mať do budúcnosti nenapraviteľné následky.

34. Súd tiež poukazuje na to, že úprava styku otca so synom nijako nezasahuje do citových väzieb matky a mal. Michala, či vytváraniu väzieb medzi mal. A. a jeho bratom C., nakoľko styk tak, ako ho žiadal otec, resp. v mierne modifikovanej podobe ho upravil súd nedosahuje ani zďaleka polovicu voľného času mal. A.. Matka má tak aj naďalej oveľa širší priestor ako otec na realizáciu svojich práv a povinností. Toho času taktiež nedochádza k žiadnemu dlhodobému odlúčeniu matky od jej syna, nakoľko k tomuto došlo počas jej hospitalizácie po pôrode syna C..

35. Pre úplnosť súd uvádza, že aj mal. C. je synom otca - D. A. B. a aj vo vzťahu k nemu platí to čo súd uviedol v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto uznesenia. Teda pokiaľ matka uvádza, že jej syn A. si vplyvom úpravy styku s otcom nevybuduje vzťah so svojim bratom C., je to práve matka, pokiaľ by bránila otcovi brať si k sebe aj druhého, ktorá by narúšala vznik a upevňovanie súrodeneckých väzieb. Súd preto apeluje na matku, aby dávala otcovi na styk oboch synov, ideálne spoločne, prihliadajúc samozrejme na prirodzené potreby novorodenca, ako je napríklad jeho dojčenie.

36. Súd pri svojom rozhodovaní poukazuje tiež na to, že maloletý má vytvorené u oboch rodičov vhodné podmienky, ktoré vyhovujú potrebám maloletého dieťaťa, pričom úrad práce v rámci sociálneho

zisťovania nezistil u žiadneho z rodičov nedostatky v starostlivosti o maloletého. Z vykonaného dokazovania taktiež neboli osvedčené negatívne tvrdenia, ktoré matka uviedla na adresu otca. Matka svoje tvrdenia v zásade nepreukázala listinnými dôkazmi, súdu síce predložila čestné vyhlásenia, tie je však nutné považovať za tendenčné, nakoľko otec sa v rodine matky neteší veľkej obľube. Situácie vo vyhláseniach tiež nie sú aktuálne, týkajú sa starších udalostí a preto ich nie je možné využiť na účely rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia.

37. Súd má tak s ohľadom na všetky doposiaľ zistené skutočnosti za preukázané, že bola preukázaná potreba dočasnej ochrany práv maloletého dieťaťa a boli osvedčené skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre nariadenie neodkladného opatrenia.

38. Súd podotýka, že neodkladné opatrenie v tejto časti má iba dočasný charakter; platí do právoplatného rozhodnutia v konaní vo veci samej.

39. Na rozdiel od pôvodného rozhodovania o neodkladnom opatrení súd upustil od opätovného uloženia výchovného opatrenia obom rodičom, nakoľko rodičia už doposiaľ absolvovali párové konzultácie v rozsahu 10 hodín, podľa podanej správy obaja vzorne spolupracujú, na ponúkaných témach sa emočne angažujú. Súd preto predpokladá, že obaja rodičia tieto konzultácie budú navštevovať aj naďalej a to podľa potreby dobrovoľne s cieľom zlepšiť vzájomnú komunikáciu, prípadne dosiahnuť vzájomnú dohodu o úprave svojich rodičovských práv a povinností a to nie len vo vzťahu k mal. A., ale aj k ich mal. synovi C..

40. V prípade, že rodičia nebudú dobrovoľne pracovať na vzájomnej komunikácii a vylepšení vzájomných vzťahov, prípadne dôjde na strane niektorého z nich k zneužívaniu jeho rodičovských práv, súd zväzi opätovne uloženie vhodného výchovného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.